

22 דצמבר 2020
ז' טבת תשפ"א

לכבוד
חייכ עמיר פרץ
שר הכלכלה והתעשייה

נכבדי,

ראשית אבקש לשוב ולהודות לך על מינויי לראשות מכון התקנים. על אף היכרותי רבה השנים עם המכון, משמח לגלות עד כמה מקצועית ואיכותית פעילות המכון ואת היקף השפעתו ותרומתו לאיכות ובטיחות המוצרים והשירותים המיוצרים ומשווקים בישראל.

במטרה לגבש עמדותי בנוגע לרפורמה אותה בכוונת המשרד להנהיג, בחנתי לעומק במהלך השבועיים האחרונים, את הרפורמות השונות שהונהגו בשנים האחרונות ואלה המתגבשות בתחום התקינה בישראל.

אדגיש כי, ההצעת משרד האוצר בחוק ההסדרים מסוכנת ובלתי סבירה ותוביל להצפת השווקים במוצרים באיכות ירודה. בהעדר מנגנוני אכיפה אפקטיביים, ייחשף הציבור בישראל לסיכונים בשימוש במוצרים שאינם עומדים בתקינה הרשמית, כשהשכבות המוחלשות בציבור יחשפו לסיכון ופגיעה מוגברים.

ברפורמה בה יבוא מוצרים בעלי תקינה רשמית, המוגדרים מראש כבעלי סיכון מוגבר לציבור, תוך ויתור על נדבך קריטי במערך האכיפה הקיים, בקרה על התאמת המוצרים לתקן בטרם שיווקם לשימוש הציבור, קיים פוטנציאל לסיכון הציבור. העובדה שמערך האכיפה בשווקים חסר, מגבירה את הסיכון באופן ממשי. לאור האמור, יש לקיים בחינה דקדקנית של פוטנציאל הנזק מול התועלת בכל קטגוריות מוצרים והחלטה באופן מתון והדרגתי.

מכון התקנים, ככל מוסד ותיק, הפועל במשק דינמי שעבר שינויים מפליגים עשורים האחרונים, חייב להשתנות באופן עמוק תוך התאמה פעילותו דרישות השוק וצרכיו. המכון ביצע שינויים רבים בפעילותו. בכוונתי לפעול בנושא ולוודא הפנמת שינוי וייעול משמעותיים נוספים בפעילותו. לצד האמור, חשוב לזכור כי מדובר במוסד בעל חשיבות לאומית שעובדיו והידע האצור בו בעלי ערך מקצועי רב. החשש הוא מרפורמה שתוביל לסגירת תחומי פעילות במכון ותיצור מצב בלתי הפיך שיפגע קשות באינטרס הציבורי.


כבוד השר, פנייתי זו אליך משקפת חשש עמוק שאין לי ספק שאתה ער לו ותפעל למזערן באופן בו נוכל לצמצם ככל שניתן את סיכוני הרפורמה ולהתברך ביתרונותיה.

לאור האמור, אודה לבחינת ההצעות הבאות:

- צמצום משמעותי ברשימת המוצרים כפי שפורסמו בטיטות הצו ביולי 2020. יודגש כי הדרגתיות בישום הרפורמה ופריסתה על פני פרק זמן משמעותי יאפשרו התמודדות טובה יותר של השוק ולמידת הסיכונים הכרוכים. רצ"ב רשימת מוצרים שיש חשיבות רבה בהשאתם בקבוצה 1:
 - תי"י 314, אריחי קרמיקה.
 - תי"י 900, מוצרי חשמל, התקן על כל חלקיו.
 - תי"י 20, גופי תאורה.
 - תי"י 1481, לוחות סיבים.
 - תי"י 62368, ציוד אלקטרוני.

- התניית החלת הרפורמה בגיבוש מערך ומדיניות אכיפה אפקטיביים. שילוב מכון התקנים כגוף בעל מומחיות במערך זה, יעבה וישכלל את מערך האכיפה ויקטין את חשיפת הציבור לסיכון.
- נראה כי יש לבטל את הגנת הינוקא שניתנה, ולהפסיק האיסור להפחתת מחירי שירותי המכון באופן שיאפשר למכון לצמצם את העלויות ללקוחותיו.
- בעולם נהוגים הסדרים שונים המעודדים את אינטרס החברות לציית ולהפנים את דרישות התקן. אני רואה חשיבות רבה בבחינת אימוץ הסדרים אלה בישראל. אודה להקמת צוות, בשילוב מכון התקנים, שיבחן רגולציה משלימה להבטחת בטיחות הציבור.
- תחום התקינה מצוי בשנים האחרונות בשינויים תכופים. נודה לקבלת ודאות פורמלית המלמדת על סיום הרפורמות בתחום לפרק זמן משמעותי שיאפשר למכון ותחום התקינה לבנות סדר יום יציב ובשורה של חדשנות בתחום.

בכבוד רב,


גלית אביש
יו"ר מכון התקנים

העתקים:

הממונה על התקינה – מר יעקב וכטל, מר איגור דוסקולביץ'

יועץ בכיר לשר הכלכלה - מר משה חנוכה

מנכ"ל מכון התקנים – מר גלעד גולוב